

1 ÚVODNÍ USTANOVENÍ

- 1.1 Chovatelský řád (ChŘ) v souladu s posláním klubu slouží pro řízení chovu a další šlechtění plemene psů HOVAWART (Hw) v rámci platného plemenného standardu na území celé ČR a je závazný pro všechny členy Hovawart klubu ČR.
- 1.2 ChŘ klubu vychází z ChŘ FCI a ČMKU – neodporuje jejich ustanovením, ale upřesňuje je dle specifických potřeb plemene a aktuálního stavu v populaci Hw na území ČR. Taxativní ustanovení ChŘ FCI a ČMKU jsou závazná i v klubových podmínkách.
- 1.3 ChŘ je součástí základních řádů klubu určených pro jeho řízení.

2 CHOV A JEHO ŘÍZENÍ

- 2.1 Chovem se rozumí cílevědomá plemenitba, především respektující zásady genetického zdraví jedince i populace (chov nesmí být na úkor zdraví). Chov musí být řízen ve smyslu potlačování výskytu geneticky vázaných vad a chorob, všech dle standardu diskvalifikujících vad a s důrazem na zachování a podporu pracovních vlastností plemene. Tyto základní principy jsou povinni všichni členové klubu respektovat.
- 2.2 Chovat lze pouze na jedincích čistokrevných, zapsaných v naší plemenné knize (event. v registru), zdravých a povahově pevných, jejichž původ lze beze zbytku prokázat.
- 2.3 Právní nárok na využití psa v chovu neexistuje. Ztrátou členství v klubu zanikají veškerá práva vyplývající z tohoto ChŘ. Kárným opatřením mohou být práva z tohoto ChŘ jakkoliv omezena věčně i časově.
- 2.4 V zájmu udržování genetické variability uvnitř populace plemene, zdraví a pevné konstituce je nutno zabránit příbuzenské plemenitbě. Výjimkou může být pouze řízená liniová plemenitba. Krytí partnerů nad 5 % příbuznosti je výjimečné, musí být předem schváleno HPCH, a to jen v případě, není-li vhodnější řešení.
- 2.5 Druh chovu – řízený. Za řízení chovu zodpovídá chovatelské kolegium složené z poradců chovu.
- 2.6 S chovatelstvím je neslučitelná produkce štěňat jakéhokoliv plemene bez průkazu původu a ani podpora takového konání.
- 2.7 Výbor klubu je v souladu s návrhem chovatelského kolegia oprávněn upravovat chovatelské podmínky tak, aby byla umožněna pružná reakce na stav v populaci Hw pro dosažení odůvodněného cíle v souladu se standardem. O změnách musí být informována členská základna v dostatečném předstihu.
- 2.8 Klub je oprávněn svými orgány soustavně sledovat a kontrolovat podmínky chovu, zdravotní stav jedinců, vč. odchovu štěňat u chovatele. Výbor klubu v souladu s návrhem chovatelského kolegia je oprávněn stanovit základní podmínky pro chov Hw (ustájení, hygiena, výživa, zacházení a pod.).
- 2.9 HPCH spolu s předsedou klubu a místně příslušným OPCH mohou udělit výjimku z tohoto chovatelského řádu v situacích hodných zvláštního zřetele.

3 CHOVATEL, MAJITEL CHOVNÉHO PSA

- 3.1 Chovatelem je člen HwK ČR, který je nejpozději v době nakrytí majitelem nebo nájemcem chovné feny a jehož chovatelská stanice je řádně registrována, nebo je o registraci požádáno.
- 3.2 Chovatel musí mít své bydliště na území ČR a pouze tam se může vrh narodit, být vychován a pouze tam může být proveden odběr štěňat. Je nepřipustné, aby člen HwK ČR odchovával a předával štěňata na území ČR po jedincích uchovněných v jiném státě.
- 3.3 Povinností chovatele je vytvořit odpovídající podmínky pro chov. V případě, že budou klubem stanoveny minimální požadavky na chovatelské podmínky, je chovatel povinen tyto požadavky zabezpečit a umožnit jejich kontrolu na své náklady poradcem chovu ještě před vystavením krycího listu.
- 3.4 Spoluvlastnictví je nutno, z pohledu vztahu psa ke svému pečovateli, považovat za výjimku – v tomto případě musí být předložena hlavnímu poradci chovu (HPCH) a plemenné knize (PK) ověřená plná moc a podpisový vzor toho spoluvlastníka, který bude oprávněn pro všechny chovatelské úkony ve vztahu k určitému psu.

- 3.5 Je-li chovný jedinec ve spoluvlastnictví více osob s různou státní příslušností, musí tento jedinec splňovat podmínky pro zařazení do chovu ve všech státech spoluvlastníků.
- 3.6 Držitelem chovného jedince je buď majitel nebo ten, kdo je majitelem zmocněn užívat jej v chovu.
- 3.7 Nájem feny za účelem chovu představuje výjimku, a to jen v rámci ČR – je tedy bezpodmínečně nutné před krytím předložit HPCH písemnou smlouvu o nájemním vztahu na předtištěném formuláři, který HPCH na vyžádání poskytne.
- 3.8 Přejde-li březí fena do vlastnictví jiného chovatele, přísluší mu i veškerá práva a povinnosti s odchovem.
- 3.9 Zemře-li majitel březí feny, lze štěňata zapsat i na chovatelskou stanici zemřelého.
- 3.10 Veškeré změny ve vlastnictví, spoluvlastnictví či držení chovného jedince, jeho úhyn a pod. musí být do 7 dnů nahlášeny doporučeným dopisem PK a HPCH.
- 3.11 Majitelem chovného psa je ten, kdo vlastní psa, který splnil všechny stanovené podmínky chovnosti včetně zapsání do registru chovných psů.
- 3.12 Pronájem chovného psa je výjimkou. Použití takového psa do chovu lze jen po schválení ChK.
- 3.13 Požaduje-li majitel chovného psa adresy majitelů štěňat po svém psu, je majitel feny povinen mu je v plném rozsahu poskytnout při dodržení zákona o ochraně osobních dat.

4 CHOVNÍ JEDINCI

- 4.1 Chovní jedinci jsou ti, kteří mají vystaven průkaz původu (PP) plemennou knihou (PK) uznávanou FCI nebo jsou v jejím registru a byli zařazení do chovu po splnění všech klubem stanovených podmínek. PP je nezaměnitelný a neprodejný doklad, který je nedílnou součástí konkrétního psa dle tetovacího čísla.
- 4.2 Pro ověření identity chovných jedinců je klub oprávněn nařídít provádění testů krevní zkouškou.
- 4.3 Náklady hradí klub. Nařídí-li klub mimořádnou kontrolu původu a prokáže-li se nesoulad v původu, hradí veškeré náklady chovatel.

5 PODMÍNKY CHOVNOSTI

- 5.1 Základními podmínkami pro uznání jedince do chovu jsou:
 - a) absolvování svodu mladých (od 6 měsíců, nejlépe do 15 měsíců stáří) – svod nelze spojovat a absolvovat zároveň s bonitací (ojedinělou výjimku může povolit ChK)
 - b) zápis výsledku vyhodnocení DKK do PP (musí být provedeno před podáním přihlášky na bonitaci) s těmito parametry: pes – 0/0, fena – max. do 2/2 (viz třídy chovnosti a použití v chovu)
 - c) absolvování výstavy jedině ve třídě otevřené, pracovní popř. vítězů a mezitřídě, a to s výsledkem odpovídajícím některé ze tříd chovnosti, v termínu před podáním přihlášky na bonitaci
 - d) absolvování bonitace, na kterou se lze přihlásit až po splnění výše uvedených podmínek a v minimálním stáří s tolerancí 14 dnů: pes – 24 měsíců, fena – 20 měsíců,
 - e) u již uchovněných jedinců – absolvování svodu plemeníků ve dvouletých intervalech, po vyhlášení výborem klubu i kondiční předvedení fen.
- 5.2 Třídy chovnosti:

I.třída – DKK 0/0

- a) – plnochrupost
- b) – ocenění „výborný“ výhradně na klubové nebo speciální výstavě
- c) – zkouška z výkonu (jakákoliv, mimo ZOP, BH a ZZO)
- d) – povaha standardní s vyhodnocením AA
- e) – minimum drobných, nezávažných odchylek od standardu

II.třída – DKK 0/0

- a) – minimum drobných odchylek od standardu

b) – ocenění min. „velmi dobrý“ na vyšších typech výstav (MVP, NVP, SV, KIV)

c) – povaha i přípustná s vyhodnocením AA, BA, BB

III.třída – DKK (pes – 0/0, fena – do 2/2)

a) – soubor standardem tolerovaných vad nebo výskyt závažných vad a nedostatků

b) – ocenění (pes – min. velmi dobrý, fena – min. dobrá)

c) – povaha i přípustná s vyhodnocením AA, BA, BB

5.3 Podle zadaných tříd je využitelnost jedinců v chovu následující:

a) I. a II. třída – ve smyslu chovatelského řádu a při respektování rozhodnutí bonitační komise, která má právo chovnost omezit v závažných a odůvodněných případech.

b) III.třída – psi – krytí jen na doporučení hlavního poradce chovu, feny – max. 2 vrhy za život (dle rozhodnutí bon. komise).

5.4 Agresivní jedinec nesmí být použit k chovu.

5.5 Do chovu rovněž nesmí být zařazeni jedinci, na kterých byl proveden zákrok za účelem odstranění nebo zakrytí vady, jakož i jedinci ve špatném zdravotním stavu nebo kondici.

5.6 Importovaní chovní jedinci musí před použitím v chovu úspěšně absolvovat naši bonitaci a dle rozhodnutí ChK popř. i vyhodnocení DKK.

5.7 Zápis o úspěšném absolvování bonitace a zařazení psa do chovu včetně uznané třídy se zapisuje do PP ihned po bonitaci. Registraci chovnosti v PK si zajistí každý majitel chovného jedince ihned po bonitaci sám – jinak nelze jedince v chovu použít.

5.8 Z chovu lze vyloučit i uchovněného jedince, pokud se u jeho potomků objeví geneticky vázané vady či zdravotní potíže nebo se u nich vyskytnou hrubé vady oproti standardu. V chovu nebude dočasně využíván ani jedinec, který nespĺňuje podmínku 5.1.e) tohoto ChŘ.

5.9 Chovnost končí přesně dnem dovršení věku: pes – 9 let, fena – 8 let. Krytí se tedy musí uskutečnit jedině před uvedeným dnem. Výjimku může na základě odůvodněné žádosti majitele udělit, v případech zvláštního zřetele, chovatelské kolegium klubu (u fen musí být poté doloženo i posouzení jejího zdravotního stavu, ne starší 1 měsíce před říjí, s doporučením od veterinárního lékaře, který fenu vyšetřil).

6 KRYCÍ LISTY

6.1 Krytí lze uskutečnit jen mezi chovnými jedinci, a to na základě krycího listu (KL), který je základním chovatelským dokumentem. Nelze krýt psem, který není uveden v návrzích na KL.

6.2 KL vystavuje příslušný poradce chovu výhradně a jen členům klubu.

6.3 KL je prvotní dokument potvrzující souhlas klubu se spojením a zároveň jde o svědecké potvrzení, že k navrženému spojení skutečně došlo mezi uvedenými partnery. Osoby podepisující KL jsou osobně zodpovědné za pravdivost údajů uvedených v KL. V případě inseminace k těmto osobám přistupuje ještě i veterinární lékař, který ji provedl.

6.4 KL jsou vystavovány na základě písemné žádosti chovatele, který takto musí učinit minimálně 3 týdny před předpokládaným háráním feny. Při nedodržení tohoto intervalu není poradce povinen vystavit KL v kratší době.

6.5 Platnost KL je 4 měsíce od data vystavení. Poté je povinností chovatele vrátit KL s oznámením, proč KL nebyl využit. Nezabřezne-li fena, je povinností chovatele KL vrátit OPCH nejpozději do 75 dnů po nakrytí – zároveň chovatel o této skutečnosti, do stejné lhůty, informuje majitele chovného psa.

6.6 Do žádosti o KL může chovatel uvést i vlastní návrh krycího psa pro svou fenu. Povinností poradce je vzít na vědomí a přezkoumat chovatelův návrh. Zjistí-li se však, že navrhované spojení by bylo v rozporu se zásadami tohoto ChŘ nebo by byl ohrožen chovatelský záměr, musí takový návrh OPCH odmítnout (psa nesmí uvést na KL) s písemným odůvodněním, které zároveň s KL zašle chovateli.

6.7 Poradce chovu musí uvést v návrhu na KL tři chovné psy vhodné pro fenu – z těchto si pak chovatel vybere sám.

- 6.8 Poradce chovu zasílá chovateli KL dvojmo a zároveň s nimi i formulář hlášení o vrhu (2x). První, náležitě vyplněný a oběma stranami (popř. i inseminátorem) podepsaný KL vrací chovatel oblastnímu poradci do 3 dnů po krytí, aby byl přehled o budoucích možných vrzích, a druhý KL 5 dnů po narození štěňat zároveň s hlášením o vrhu. Druhé hlášení o vrhu je pro zaslání hlavnímu poradci, aby tak existovala pružná centrální evidence. Pro zahraničí se vystavuje o 1 kopii KL více pro majitele psa.
- 6.9 Podmínky zahraničního krytí nebo krytí zapůjčeným psem musí splňovat stejná kritéria jako při domácím krytí, byť by se v cizině některé podmínky běžně nesledovaly. Majitel feny je povinen již při žádosti o KL předložit ověřenou kopii PP psa a doklady osvědčující splnění všech podmínek chovnosti HwK ČR (pokud tak neučiní klub místo něho). Mezi zeměmi IHF nutno dodržovat zvláštní postup při zajišťování krytí prostřednictvím HPCH nebo jiného klubem pověřeného člena.
- 6.10 Veškerá korespondence se provádí doporučeným dopisem.

7 KRYTÍ

- 7.1 Chovná fena bez omezení smí být kryta 1x za 12 měsíců.
- 7.2 Ke krytí smí dojít jen mezi jedinci zdravými, kteří jsou v dobré kondici a jsou uvedeni v KL. Je nepřípustné, aby majitel psa umožnil krytí, aniž by mu byl předložen krycí list.
- 7.3 Nakrytí jedné feny dvěma psy během jednoho hárání je nepřípustné! (Prokazatelné testem na rodičovství!)
- 7.4 Mezi krytími více fen jedním psem musí v jednotlivých případech být časové rozmezí minimálně 1 den.
- 7.5 Doporučuje se krýt fenu u psa a nikoliv naopak. Povinností majitele feny je doprovázet fenu ke krytí a být svědkem krytí. Při ponechání feny u psa se doporučuje pořídit o tom písemnou dohodu, ve které bude uveden i způsob úhrady nákladů. Majitel psa za fenu plně zodpovídá vč. její správné výživy a ručí i za škody, které způsobí i třetím osobám.
- 7.6 Inseminace nesmí být v žádném případě provedena mezi jedinci, kteří se již předtím úspěšně nereprodukovali přirozeným způsobem. Inseminaci může provádět pouze osoba dle zákona k tomu způsobilá, která na KL musí potvrdit, že došlo k inseminaci mezi jedinci s identitou dle KL. Náklady na inseminaci hradí majitel feny, nedojde-li k dohodě jinak.
- 7.7 Zároveň s potvrzením KL se doporučuje uzavřít smlouvu o náhradě za krytí. Obvyklá je odměna vázaná na počet zapsaných štěňat do PK. Pokud majitel psa požaduje za krytí štěně, náleží mu v pořadí druhý výběr (po majiteli feny) s převzetím v 8. týdnu života štěněte, nedohodne-li se jinak. Pokud byl poplatek za krytí vyrovnán ihned po krytí a fena nezabřezla, má majitel feny právo krytí zdarma opakovat, a když ani poté fena nezabřezne, poplatek propadá. Právo na druhé bezplatné krytí zaniká při úhynu psa. Pokud se prokáže, že v době krytí byl pes neplodný, vzniká nárok na vrácení poplatku za krytí. Změní-li se vlastník již nakryté feny, ručí majiteli psa původní majitel feny za vyrovnání úhrady za krytí.
- 7.8 Majitel chovného psa musí vést knihu krytí.

8 VRH

- 8.1 Fena min. od nakrytí po předání posledního štěněte z vrhu novému majiteli musí být umístěna u chovatele (viz. 3.1, a 3.2.).
- 8.2 Chovatel je povinen hlásit narození štěňat dle ustanovení č. 6.8. tohoto ChŘ.
- 8.3 Utrácet štěňata a redukovat jejich počet smí jen veterinární lékař v zákonem přesně stanovených případech.
- 8.4 Chovatel je povinen zabezpečit péči o fenu a vrh na takové úrovni, která je eventuálně specifikována samostatnou klubovou normou, ale v každém případě tak, aby byl zaručen zdárný fyzický i psychický vývoj štěňat a fena při tom nestrádala. Pokud fena není schopna kojením plně štěňata nasytit, je povinností chovatele zajistit kojnou fenu nebo odpovídající náhradní řešení.
- 8.5 Povinností chovatele je provádět opakovaně odčervení štěňat a vakcinaci proti virovým onemocněním.

- 8.6 Poradce chovu provádí kontroly vrhu. První kontrolu provádí do 7 dnů života štěňat a to jen na základě vlastní úvahy nebo na základě výslovného přání chovatele. Druhou kontrolu provádí zpravidla v 7.týdnu života štěňat. Štěňata těsně před tím musí být označena tetováním. Při kontrole vrhu je společně s chovatelem vystaven zápis o kontrole vrhu, v němž jsou všechna štěňata jednotlivě popsána, upozorněno eventuálně na již zřejmé vady, posouzeny celkové chovatelské podmínky, posouzen stav feny a provedeno závěrečné hodnocení s uvedením data, od kterého může chovatel předat štěňata novému majiteli. Minimální stáří pro odběr štěňat je 50 dnů a více vždy však musí být předem provedena kontrola vrhu a konkrétní den stanoven (dle stavu vrhu) v zápisu o kontrole. Obdobným způsobem je postupováno při vyplňování přihlášky k zápisu štěňat, kterou si s sebou v četně dalších potřebných dokladů odváží poradce, aby zajistil u plemenné knihy vydání PP. Poradce při kontrole předá chovateli kopii zápisu o kontrole vrhu, přihlášky do klubu přesně na počet štěňat s dalšími základními informacemi.
- 8.7 Poradce je oprávněn požadovat odstranění zjištěných závad a popř. určit i další kontroly vrhu dle potřeby nebo provést nahodilou kontrolu až do odstranění závad. Neodstraní-li chovatel nedostatky zcela, nebo odmítne-li respektovat kontroly a doporučení OPCH, vystavuje se nebezpečí, že štěňata nebudou zapsána.
- 8.8 Všechny kontroly se provádí na náklady chovatele podle podmínek stanovených klubem. Kontrolu nemusí provádět ten místně příslušný poradce, který vystavil KL – záleží na dohodě mezi OPCH (např. vzhledem ke vzdálenosti, zaneprázdnění apod.).
- 8.9 Předání štěněte novému majiteli lze provést nejdříve v 50. dnu stáří štěněte, a to zásadně přímo chovatelem (v krajním případě nejbližším rodinným příslušníkem) v místě bydliště chovatele.
- 8.10 Při předání je povinností chovatele:
- a) seznámit nového majitele s identifikací jedince a do doby vystavení PP předat základní údaje o jedinci, rodičích a chovatelské stanici
 - b) seznámit nového majitele s průběhem kontroly vrhu poradcem, upozornit ho zejména na zjištěné nedostatky, které by mohly snížit chovatelskou hodnotu jedince
 - c) podat informace o dosavadním způsobu krmení, odčervení a vakcinaci – předat očkovací průkaz
 - d) předat písemně informace o klubu a přihlášku do klubu.
- 8.11 Povinností chovatele je vést knihu odchovů.
- 8.12 Povinností chovatele po obdržení PP z PK je jejich neprodlené rozeslání všem novým majitelům štěňat. PP je nedílným příslušenstvím jedince a je zahrnut v ceně (i daru) štěněte. Zadržování PP z jakéhokoliv důvodu je nepřijatelné.

9 VÝVOZ

- 9.1 Při vývozu jedince je chovatel (majitel) povinen požádat příslušnou PK o vystavení exportního PP (úmluva FCI). U štěňat lze řešit přímo přihláškou štěňat. PP vyváženého psa musí být opatřen razítkem ČMKU „Export Pedigree“, průtlačným razítkem s podpisem pracovníka ČMKU a plnou adresou nabyvatele psa.
- 9.2 Klub je oprávněn zakázat vývoz, který by mohl poškodit chovatelské záměry a nebo ohrozit dobré jméno klubu či české kynologie.
- 9.3 Nákup a prodej nebo vývoz psů prostřednictvím obchodních organizací je nepřijatelný.

10 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- 10.1 Majitel jedince je povinen uhrazovat veškeré poplatky za úkony spojené s jeho chovatelskou činností v plné výši a termínech schválených příslušnými orgány klubu a ČMKU nebo, které vyplývají z ostatních dohod.
- 10.2 Porušením ustanovení tohoto chovatelského řádu se člen klubu vystavuje nebezpečí kárného řízení.
- 10.3 Platnost tohoto ChŘ je od 1. 1. 2003 s úpravou dle usnesení ČS od dne 11.7.2003. Změny a doplňky tohoto řádu budou zveřejňovány v klubovém zpravodaji.